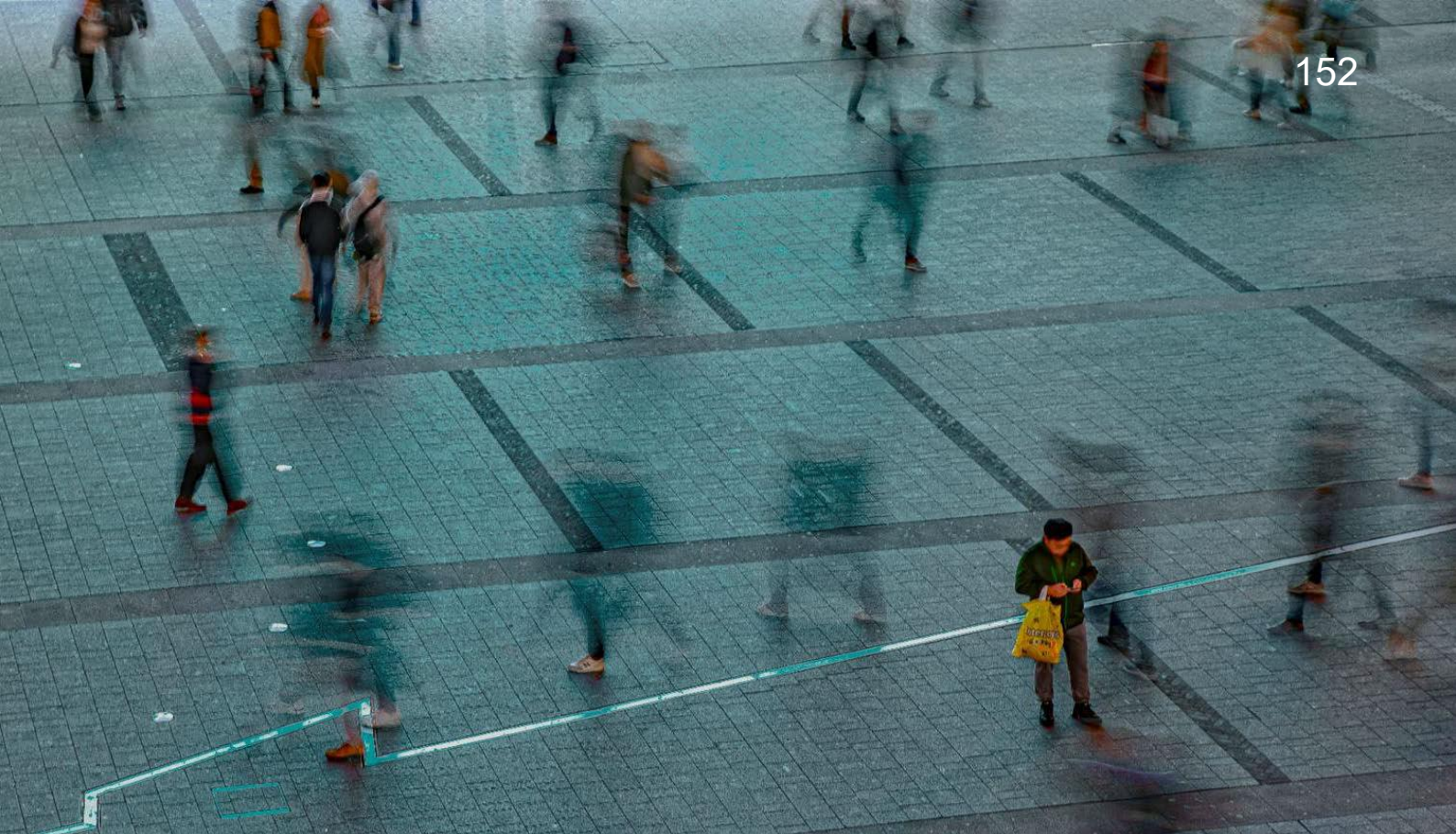

INTELLIGENCE

Ongewenste drones boven Nederland

SITUATIEBEELD NATIONALE INTELLIGENCE

Eenheid Landelijke Expertise en Operaties
Nationale Intelligence Operatie
Thematische Intelligence Coördinatie

Inhoudsopgave

1	Intelligenceopdracht.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Conclusie	3
1.3	Aanbevelingen.....	4
2	Actueel beeld.....	5
2.1	Definitie drone	5
2.2	Capaciteiten drones.....	5
2.3	Internationaal	6
2.4	Droneactiviteiten in Nederland	7
2.5	Bewaken, beveiligen en beschermen	8
2.6	Statelijke Inmenging	8
3	Aanbevelingen	11

Colofon

Door: TIC - Thematische Intelligence Coördinatie

Contact: 5.1.2.1 Woo @politie.nl

Datum: 05-02-2026

Versie: 1.0

Status: Definitief

Rubricering: Politie VERTROUWELIJK

Opdrachtgever: Nationale Intelligence Coördinator

Hoofdafnemers: OS E's Intelligence

Doel: informeren en opvolgen

1 Intelligenceopdracht

1.1 Aanleiding

Sinds 2025 is in Europa een verhoogd aantal drones waargenomen, onder meer bij luchthavens en militaire bases in Polen, Denemarken, Frankrijk, België, Duitsland en ook Nederland. Autoriteiten en veiligheidsdiensten van verschillende landen suggereren dat deze dronebewegingen, vaak na zonsondergang, bedoeld zijn om onder andere het vliegverkeer te verstoren. Zo werd het vliegverkeer op Eindhoven Airport enkele uren stilgelegd en werden op Vliegbasis Volkel volgens het ministerie van Defensie “wapens” ingezet tegen de drones. De onverwachte aanwezigheid van deze drones kan aanzienlijke economische gevolgen hebben, door vertraagde vluchten en verstoorde logistieke ketens. Daarbij kan het de veiligheid van vitale infrastructuur aantasten en gevoelens van onzekerheid en angst in de samenleving versterken.

In het verlengde van deze ontwikkelingen werden ook de Nederlandse politie en Koninklijke Marechaussee de afgelopen maanden steeds vaker geconfronteerd met meldingen van (mogelijk) ongeautoriseerde drones in de openbare ruimte. Tot vandaag de dag vragen deze meldingen soms om directe opvolging en de inzet van politiecapaciteit, 5.1.2d en 5.1.2i Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo

Dit maakt dat drones in de lucht de samenleving in brede zin raken.

In dit situatiebeeld wordt, vanuit verschillende expertises binnen het domein Nationale Intelligence, een eerste inzicht gegeven in wat autoriteiten in Nederland en andere Europese landen waarnemen op het gebied van drones en de impact van dit fenomeen op de politietaak. 5.1.2d en 5.1.2i Woo

1.2 Conclusie

Bij de gemelde droneactiviteiten worden zowel kleinere (amateur)drones als professionele, mogelijk militaire, drones waargenomen. Deze drones veroorzaken overlast, variërend van het verstoren van vliegverkeer 5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

¹ 5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

1.3 Aanbevelingen

Op basis van de bevindingen worden meerdere maatregelen aanbevolen om de intelligencepositie op drones te verbeteren:

- **Registratie drone-incidenten:** Zorg voor een systematische en eenduidige vastlegging van drone-incidenten, inclusief informatie over het type drone en, waar mogelijk, gegevens over de dronepiloot.
- 5.1.2d en 5.1.2i Woo
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted].
- **Internationale samenwerking:** Investeer in internationale samenwerking, met name binnen Europa, en in middelen die de veilige uitwisseling van geclassificeerde informatie tussen politiediensten mogelijk maken.
- **Vergroten awareness:** Vergroot de awareness binnen de politieorganisatie om sneller en effectiever op te treden, de heterdaadkracht te vergroten en opsporing van bestuurders en facilitators te verbeteren.

2 Actueel beeld

2.1 Definitie drone

Volgens de European Union Aviation Safety Agency (EASA) wordt met de term “drone”, ook wel Unmanned Aerial System (UAS) bedoeld, een luchtvaartuig dat zonder een menselijke piloot aan boord opereert en zowel op afstand kan worden bestuurd als zelfstandig (een vooraf bepaalde route) kan vliegen². In het Nederlandse luchtruim kunnen de drones worden onderverdeeld in kant-en-klare commerciële drones (COTS) en zelfgebouwde of aangepaste drones, zoals 3D-geprinte modellen of aangepaste COTS³. Voor het bouwen van zulke drones is vooral basiskennis van elektronica en montagevaardigheden nodig; met een kit of handleiding kan vrijwel iedereen met enige technische interesse een drone in elkaar zetten. Afhankelijk van het gebruik en het risiconiveau van de vlucht kunnen zowel COTS als zelfgebouwde drones volgens de Rijksoverheid vallen onder de open categorie, specifieke categorie of gecertificeerde categorie⁴.

1. **Open categorie:** Dit betreft drones tot 25 kilogram die niet hoger mogen vliegen dan 120 meter. Voor deze drones is buiten de verboden vliegzones doorgaans geen specifieke vergunning vereist, maar soms wel een vliegbewijs. Het gaat meestal om kleinere, commerciële typen die in winkels verkrijgbaar zijn.
2. **Specifieke categorie:** Drones in deze categorie wegen meer dan 25 kilogram en mogen vaak hoger dan 120 meter vliegen. Voor het gebruik van deze drones is binnen de Europese Unie een exploitatievergunning van een bevoegde autoriteit verplicht. Daarnaast is naast een vliegbewijs ook een aanvullend vaardigheidscertificaat vereist.
3. **Gecertificeerde categorie:** Dit zijn grote, vaak gevleugelde (*fixed wing*) drones die op grote hoogte kunnen vliegen. Ze mogen alleen door een gecertificeerde piloot worden bestuurd en moeten worden aangemeld bij de luchtverkeersleiding, omdat ze in het luchtverkeer een risico vormen dat vergelijkbaar is met dat van bemande vliegtuigen. Wereldwijd worden deze drones momenteel vooral voor militaire doeleinden ingezet.

2.2 Capaciteiten drones

Drones kunnen vele vormen en daarmee uiteenlopende toepassingen hebben, mede afhankelijk van wie achter het dronegebruik zit en wat hun intentie is. 5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

Daarbij is het belangrijk te vermelden dat deze voorbeelden niet limitatief zijn; afhankelijk van grootte, type en modificatie kunnen drones veel verschillende gebruiksmogelijkheden hebben of gevaarlijke objecten met zich meedragen.

- 5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo, 5.1.2.c Woo

- 5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo, 5.1.2.c Woo

² European Union Aviation Safety Agency (datum onbekend), *Drones & Air Mobility Basics explained*

³ C-UAS LX (1 februari 2026), *Input intelligencebeeld Drones*

⁴ Rijksoverheid (datum onbekend), *Rules for flying drones*

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo, 5.1.2.c Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.2.c Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.2.c Woo

2.3 Internationaal

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo,
5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

Er lopen initiatieven van de expertise Internationaal om te komen tot bilaterale afstemming met diverse Europese politiediensten om kennis en expertise uit te wisselen met betrekking tot dit fenomeen.

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

2.4 Droneactiviteiten in Nederland

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

[Redacted content]

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

[Redacted content]

5.1.2d en 5.1.2i Woo

[Redacted content]

5.1.2d en 5.1.2i Woo

[Redacted content]

5.1.2d en 5.1.2i Woo

[Redacted content]

2.5 Bewaken, beveiligen en beschermen

5.1.2d en 5.1.2i Woo

2.6 Statelijke Inmenging

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

¹⁰ 5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

¹¹ 5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

¹² Zie figuur 1 op pagina 9

¹³ Zie figuur 2 op pagina 9

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i
Woo, 5.1.1b
5.1.2d en
Woo, 5.1.2i Woo,
5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

- 5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

. Daarnaast zou de implementatie van de wet mogelijk kunnen leiden tot een completer intelligencebeeld.

5.1.2d en 5.1.2i Woo, 5.1.1b Woo

3 Aanbevelingen

Registratie drone-incidenten

Om een beter en betrouwbaarder overzicht te krijgen van droneactiviteiten is het noodzakelijk dat incidenten systematisch worden vastgelegd. Daarbij het van belang dat informatie over het type drone en, waar mogelijk, gegevens over de dronepiloot worden geregistreerd. Het nieuwe handelingskader dat binnenkort beschikbaar komt, kan hierbij ondersteunen en zorgen voor meer eenduidigheid in de vastlegging.

Binnenlandse samenwerking

Samenwerking vormt een belangrijke randvoorwaarde voor het verkrijgen van een volledig intelligencebeeld van drone-activiteiten. Daarbij kan ook informatie van publieke en private partijen worden benut om waarnemingen, patronen en trends beter te duiden. [5.1.2d en 5.1.2i Woo](#)

Internationale samenwerking

Door ervaringen en best practices te delen, kan Nederland zijn aanpak van detectie, onderzoek en bestrijding van drones verder verbeteren. Omdat drones zich niet aan landsgrenzen houden, blijft internationale samenwerking, met name binnen Europa, van grote waarde voor het verkrijgen van een overzicht van drone-incidenten bij kritieke objecten. Een belangrijk aandachtspunt binnen deze samenwerking is de uitwisseling van geclassificeerd/geheime informatie op hoger niveau. [5.1.2d en 5.1.2i Woo](#)

Vergroot awareness

Tot slot is het vergroten van awareness binnen de politieorganisatie essentieel. Wanneer medewerkers goed weten hoe zij moeten handelen bij drone-incidenten kan sneller worden opgetreden. Een grotere awareness zal bijdragen aan een hogere heterdaadkracht, betere opsporingsmogelijkheden en meer zicht op de bestuurders van drones en de (mogelijke) facilitators. Daarnaast zal dit het algemene kennisniveau binnen de organisatie vergroten.

